աշխատած բազմաթիւ սաղիմահայեր, սովորելով խեցեգործութեան գաղտնիքները, Երուսաղէմում բացել են առանձին արհեստանոցներ եւ ցայսօր զբաղւում են այդ արուեստով։ Նրանցից յիշատակութեան արժանի են Սանտրունի եղբայրները, Վիգէն Լէփէճեանը, Յակոբ Անդրէասեանը եւ Արմանդարեանը։ Աներկբայ կարելի է ասել, որ նրանք, Բալեան եւ Քարաքաշեան ընտանիքների հետ շարունակում են խեցեգործութեան հայկական արուեստի աւանդոյթները Սուրբ Երկրում։

Հայկական խեցեգործութեան արուեստն այլեւս դարձել է Երուսաղէմի մշակութային կեանքի անբաժանելի մաս, Սուրբ Երկրում հայ ժողովրդի իւրօրինակ այցեքարտ։ Այդ է, թերեւս, պատճառը, որ "Jerusalem Post" *օրաթերթում 2019 թ. Փետրուարի 6-ին տպագրուած յօդուածի հեղինակն Իսրայէլի կառավարութեանն առաջարկել է դիմել ՅՈՒՆԷՍԿՕ-ին՝ Երուսաղէմի հայկական խեցեգործութիւնը գրանցելու համար մարդկութեան ոչ նիւթական մշակութային ժառանգութեան ներկայացուցչական ցանկում*[6]*։*

ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ԽՕՍՔ

Յաջողութիւնը չի փոխեր, այլ կը բացայայտէ մարդոց։

Երբ դրացիդ կը կորսնցնէ աշխատանքը, այդ անկում է, երբ դուն կը կորսնցնես աշխատանքդ, այդ պարզապէս ճգնաժամ է։

Յուցումով ըրած բարութիւնն ամենեւին ալ բարութիւն չէ։

Երիտասարդութիւնը... շուտ անցնող հիւանդութիւն է։

Համեստութիւնը չլսուած որակ մըն է, եթէ, ի հարկէ, արդէն հանրայայտ ես։

Հոսկէ-հոնկէ զրուցելու համար առանձնապէս գիտելիքներ պէտք չեն։

Բացատրութիւնն աւելի յաճախ արդարացում կը յիշեցնէ։

Յաջողութեան գաղտնիքի մասին առաւել համոզիչ դատողութիւններ կ՚ընեն անյաջողակները։

Քառասունը երիտասարդութեան ծերութիւնն է, յիսունը՝ ծերութեան երիտասարդութիւնը։

[6] **Nudell E.,** "Israel Should Claim its 'Intangible Cultural Heritage' at UNESCO", Jerusalem Post, February 6, 2019.